

Hejdå svenska livsmedel

Regeringen och Livsmedelsverket håller fast vid en avgiftsmodell för köttkontroll som ger en kostnadsnivå som kraftigt avviker mot övriga länder. Konkurrenskraften försämras för den svenska näringen och matproduktionen. Följden blir att produktionen av svensk mat och möjligheten till export minskar, arbetstillfällena försvinner och företag och bönder runt om i Sverige får det tuffare. Efter fruktlösa diskussioner med representanter för regering och myndighet ser nu branschens delegation inte något annat alternativ än att lämna samarbetet för ny avgiftsmodell för svenska företag.

Efter en svår tid med Corona-epidemin som sprider sig över världen har allt fler röster höjts för att vi måste öka vår egen produktion av mat. Efterfrågan på svensk mat hos svenska konsumenter är också rekordstor.

Det handlar också om många arbetstillfällen, i dag sysselsätter den svenska livsmedelskedjan omkring 150 000 personer. Jobben är viktiga för arbetsmarknaden, ofta handlar det om ett första jobb för ungdomar och nyanlända. Livsmedelsföretagen skapar arbetstillfällen runt om i hela Sverige, inte minst på landsbygden. Med stigande arbetslöshet som vi ser i dag, är dessa jobb oerhört viktiga - både för enskilda individer och landet i stort.

Köttkontrollen är viktig. Den innebär att veterinärer från Livsmedelsverket kontrollerar att slakten av våra djur sker på bästa sätt och är säker. Nu har en ny EU-förordning trätt i kraft som gör att den tidigare systemet för kontrollavgifterna inte går att tillämpa.

Den nya förordningen ger möjlighet till två olika modeller - full kostnadstäckning som inkluderar myndighetens alla kostnader eller en fast avgift per slaktat djur. En majoritet av EU-länderna har valt att ta ut fasta avgifter per slaktat djur på en lägre nivå. Avgiften per djur är densamma oavsett storlek på slakteri och oberoende var man befinner sig i landet, är enkel att förutse och förstå för bönder och företag. För att den inhemska produktionen ska vara konkurrenskraftig måste företagens kostnader vara i nivå med övriga EU-länder. Först då kan vi skapa tillväxt och förutsättningar för en ökad inhemsk animalieproduktion.

Men den svenska regeringen har redan innan utredningen är påbörjad bestämt sig för att modellen med full kostnadstäckning är den som ska gälla i Sverige. Regeringen vägrar att ens utreda de två olika modellerna. **Detta anser vi är helt oacceptabelt.**

Med full kostnadstäckning så det spelar ingen roll hur effektiva företagen är - de tvingas betala för myndighetens kostnader. Och myndigheten vägrar att redovisa vad företag och bönder verkligen betalar för - istället tar de bara ut en timavgift - oklart vad som ingår. De senaste åren har denna avgift skenat iväg och företagen har fått stå för notan och betala för den ineffektivitet som råder på myndigheten.

Vad vi från branschens sida kräver är att **regeringen ska utreda båda** modellerna. Här är vi från företagets sida beredda att se över en framtida finansiering och om det

eventuellt behöver skjutas till pengar. Med en jämförande utredning kan både myndigheter och företag tydligt se vad modellerna innebär och **vilka kostnader och konsekvenser de får, såväl för bönder och företag som för myndigheten.**

Allt fler länder har under de senaste åren förbättrat förutsättningarna för sin inhemska produktion av livsmedel. Att då Sverige går i motsatt riktning och inte ens utreder de olika alternativen är minst sagt obegripligt.

Regering och riksdag tog för några år sedan beslut om en ny Livsmedelsstrategi. Syftet var att öka produktionen, bidra till en konkurrenskraftig livsmedelskedja samt att öka sysselsättningen, exporten, innovationskraften och lönsamheten samtidigt som relevanta miljömål skulle nås. Vi kan utan överdrift säga att Sveriges Livsmedelsstrategi endast existerar på skrivbordet och inte märks ute i verkligheten, vare sig hos myndigheter, gårdar eller livsmedelsföretag.

Men vad händer om Sverige fortsätter med en kostnadsnivå som är betydligt högre än i vår omvärld? Det kommer att leda till en avsevärt försämrad konkurrens för den svenska maten jämfört med andra producenter i EU som redan idag har en lägre produktionskostnad och en betydligt lägre avgift. Den svenska maten blir dyrare, den svenska produktionen minskar och arbetstillfällena runt om i hela Sverige blir färre. **Vi kan kalla det ett långsamt farväl till svenska gårdar, företag och svensk mat.**

Livsmedelsbranschens representanter i avgiftsutredningen

Hans Agné, vd Svenska Köttföretagen

Maria Donis, vd Svensk Fågel

Magnus Därth, vd Kött och charkföretagen